

**Palvelualojen
ammattiliitto**
Servicefacket

Lausunto

21.01.2022

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Kun tavoitteena on lisätä työnantajayrittäjien määrää ja kasvattaa pienten ja keskisuurten yritysten työllistävää vaikutusta, olisi luonnollinen kehityskohde lisätä yrityksille ja yrittäjille tarjottavaa neuvontaa työnantajana toimimiseen liittyvistä velvoitteista sekä hyvistä käytännöistä. Periaatepäätökseen tulisi sisällyttää myös toimia naisten yrittäjyyden edistämiseksi. Ministeriöiden toimia käsittelevän osion kohdassa 2.8. esitetään naisyrittäjien erityistarpeiden huomioiminen julkisen hallinnon yrityspalveluissa. Tämä ei kuitenkaan vastaa tarpeeseen ratkaista laajempia rakenteellisia tasa-arvokysymyksiä naisten yrittäjyyden mahdollistamiseksi. Harmaan talouden torjunta jää periaatepäätöksen luonnoksessa yhtä lailla vähälle huomiolle, vaikka sen rooli on keskeinen pk-yritysten tasapuolisten kilpailuedellytysten varmistamisessa.]

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Ministeriöiden toimia käsittelevän osion kohdassa 3.1. mainitun pk-yritysten työnantajamielikuvan kohentamisen osalta toimet eivät saa jäädä mielikuvien muokkaukseen ja rekrytointiosaamisen kehittämiseen. Huomiota on kiinnitettävä konkreettisiin toimiin pk-yritysten työnantajaosaamisen lisäämiseksi.

Kohdassa 4.1. todetaan haettavan keinoja YEL-alivakuuttamisen vähentämiseksi. Periaatepäätöksen toteuttamisessa olisi syytä huomioida alivakuuttamisen mahdollinen hyväksikäyttö, kun työtä pyritään teettämään ilman työsuhdetta, työsuhteen ehtoja halvemmalla. Alivakuuttaminen kytkeytyy vahvasti myös ns. pakkoyrittäjyyteen.

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Kyllä.

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

Mittaristoon tulisi lisätä Eläketurvakeskuksen työnantaja- ja yrittäjävalvontaan liittyviä tunnuslukuja lakisääteisten maksujen kehityksestä suhteessa toimialan tai yritysryhmän suuruuteen. Harmaan talouden torjunnassa käytettävää mittaristoa tulisi myös kehittää osana yrittäjyyden edistämistyötä. Eri mittareiden osalta voitaisiin asettaa myös toimialakohtaisia tavoitteita. Seurantaan valittavien mittareiden ohella tarvitaan tutkimuksia, joiden avulla voidaan eritellä politiikkatoimien vaikutuksia.

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

Ei lausuttavaa aiheesta.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

Ministeriöiden toimia käsittelevän osion kohdassa 4.1. mainitaan pyrkimys edistää sääntelyn selkeyttä ja ennakoitavuutta alustayrittäjyyden osalta. Alustatyöhön liittyvän hyväksikäytön ja pakkoyrittäjyyden kitkeminen auttaisi selkeyttämään itsensätyöllistäjien asemaa ja parantaisi erityisesti pienten työnantajayrittäjien toimintaedellytyksiä. Sääntelyn selkeyttä edistäisi nk. työntekijäolettaman sisällyttäminen työsopimuslakiin.

Toivanen Olli
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry